

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyv-
módjában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Szt. István.

Zombor, 1896. aug. 21.

Szt. István napját, Magyarországnak ezt a nagy nemzeti ünnepét ez idén, az ezeréves állami fennállásunk évében rendkívüli ünnepélyes módon ünnepeltük meg.

Vaszary Kolos, Magyarország hercegprimása, intézkedett erre nézve, s ezzel az egész nemzetnek felelhetetlen szeretetszolgálatot tett. Mert e napon az ország minden vidékéről tömegesen a budai várba gyűltek e haza hű fia, hogy mélyen érzett kegyelettel adózzanak az első király szent Jobbjának és áhitatos szívből fakadó hálaimát intézzenek Magyarország Nagyasszonyához. A magyar pór kérges kezei, melyek béke idején az ekeszarvát tartják, háboruban a hazát védik, ezek a becsületes kezek ezuttal kétszeres áhitattal kulcsolták össze ájtatos hálaimára, melyben ép oly kötelességszerűleg részt vesz a magas papság és a városok értelmisége is. Magyar nemzeti ünnep ez és minden jó hazafi részt vett a hódolatban, melyet a nemzet az állam megalapítójának és védőasszonyának bemutatott.

Az 1000. év augusztus havának 15-én, Nagy-Boldog-Asszony napján koronázta meg István királyt szent Adalbert. Az első koronás király, Magyarországon a keresztény vallás megalapítója, országát és koronáját szűz Mária pártfogása alá helyezte és Isten anyját választotta Magyarország pátronájának. Egy istenfélő és dicsőséges uralkodás után, koronázása napján elhivatott Szent István Magyarország védőasszonyához és azóta áll Szt. István birodalma az ország védőasszonya és a szent korona oltalma alatt. A korona több egy szent kincs: a magyar államiság jelképe az. E korona viselője felszentelt személy, kit minden magyar hódolva tisztel. E koronában van Magyarország szabadsága, joga, állami függetlensége és e korona viselőjéhez határtalan bizalommal és mély hódolattal tekint fel a nemzet.

Sok évszázad szomorú tapasztalatai megtanították a magyar nemzetet, mint kell méltá-

nyolni a nagy uralkodói erényeket és e tapasztalatok képezték az iskolát Magyarország koronás királya alkotmányos érületének megismerésére és becsülésére nézve. Gyakran le volt igazva ez az ország és jölvő remények helyett vad kétségbeeséssel eltelve. Ennek a szabadságszerető, büszke és hű nemzetnek sok évszázadokon keresztül kellett küzdenie koronás királyainak nemzetellenes és önkényes érzelmeivel és sok könny és még több vér folyt e küzdelmekben és az azokra való emlékezésben. Súlyos iga nehezedett évszázadokon át e nemzet nyakára, mely e nyomás alatt csak azért nem semmisült meg, mert alkotmányos érületű és szabadságszerető volt.

És midőn tegnap Magyarország jó fia Budán, az Isten szabad ege alatt Magyarország védőasszonyához küldendő hálaimára összegyűltek; midőn a magyar szívek a millenium alkalmából Szent István napján hangosabban dobogtak és az öröm és a megindultság könnyei hálót vontak a szemre: ezt Szent Istvánnak, Magyarország első koronás királyának méltatására és tiszteletére, és a korona mostani viselője, minden királyok közt a legalkotmányosabb király, első Ferencz József iránt való határtalan szeretetükben és sziklaszilárd hűségükben tették. Mily végtelen örökkévalóság van a szent ő és annak méltó utóda közt. Es e nagy darab történelmen keresztül ez az ország ugyanaz maradt és ugyanaz maradt ez a nemzet, mely szereti szabadságát, függetlenségét, alkotmányos berendezését, de ugyanaz maradt a király is és a nemzet hűsége — ha lehet — csak erősödött Szent István koronájának viselőjéhez. A királyok is emberek és élő embereket nem lehet szentekké avatni. De egy — ugyanazon imában, melyben a nemzet Magyarország védőasszonyához fordul és Szent István szellemének bemutatja hódolatát, e nemzetért és ez országért imádkozva térdre borul: ugyanezen imában emlékszik meg az egész magyar nemzet Szent István koronájának mostani viselőjéről is és kéri szűz Máriát és Szent Istvánt,

hogy az alkotmányos Ferencz József király még sokáig éljen számunkra.

Akkor szent Adalbert püspök állt István király oldala mellett, ma Vasary Kolos a nemzet legfőbb pástora. Zavaros időben és fenyegető bonyodalmak közt szólítottán e szent állásra, a legelső pillanatban békére intett, folyton a békét hirdette és beláthatlan zavaroktól és nagy szerencsétlenségtől óvta meg a nemzetet. Hozzá tekintett az egész nemzet e napon, mert ő mondta Istenhez azt az imát, amelyben az egész nemzetért és hitért, áldásért, hatalomért és békéért könyörgött. — Ő mondott a népre áldást, a mely nép véghetetlen szeretetében áldott lelkű főpapja iránt térdre borult előtte és határtalan bizalommal tekintett fel az egész magyar nemzet a hercegprimáshoz, mert igaz szószólója ő a népnek Isten és a király előtt.

Szent István király és szent Adalbert püspök alakja a haza üdvére és hasznára megisméltődött az idők folyamán. Az érzelem, a gondolkodás ugyanaz maradt, csak a nevek lettek mások.

A magyar nép és a gazdálkodás.

Zombor, 1896. aug. 20.

Ezer évet élt hazánk földművelő népe és valahogy csak birt megállani a saját lábán. Jólétben és szűkölködésben, számtalan viszontagságon keresztül folytatta gazdálkodását, őseitől öröklött mód szerint, keveset törődve a gazdálkodás elméletével. Sőt, valljuk be őszintén, a jó emberek inkább még előítélettel viselkedtek minden újítás ellen, mindazzal szemben, a mi ellenkezett megszokott hagyományaikkal. „Megéltünk mi a nélkül a mai napig, meg fogunk mi a nélkül élni azontul is.“

Pedig ez nagy tévedés. Igaz, hogy megélt eddig a mi földművelő népünk, ezer éven keresztül. Sőt nagyrésze néhány századdal tovább is, a mennyiben még a magyarok bejüvetele előtt is itt tanyázott ezen a földön. Megélték valahogyan

A „BÁCSKA“ tárcája.

Románc.

Némán tekint az éjbe
Egy hervadó virág,
Körfülte csendes minden,
Kibált a nagy világ.

S míg zajgó kebele
Tengerhullámként jár:
A szebb hazába jutni
Egyetlen vágya már.

Órtult tekintetével
Fut a temetőnek,
Ott remél vigasztalást,
Hol élők nincsenek.

Szerelme' sírjára dől,
Óleli két karja,
S búbanatos szívének
Panaszát zokogja.

És zúg a szél fölötté,
Reszket a falevél,
Szellő, levél suttogja:
„Boldog, a ki nem él.“

Török Ferencz.

KÉT KÖNYCSEPP.

A finale-nál rám fordította izzó tekintetét.
— Akarja a fényképeimet látni?
— Én a szokásos fölkiáltójellel egyenesedtem és szörnyen bamba arcot vághattam, mert a szép asszony kacagva ugrott fel a zongora mellől és megragadta a karomat:

— Jöjjön velem!
Keresztül haladtunk a szobák és termek egész tömkelegén, míg végre az ugynevezett kis szalonban állapodtunk meg.

— Ugyan Gyuszi huzza fel a redőket!
Pompás kis szoba volt. A nehéz brokát függönyökön atszűrődő napsugár rózsaszínű fényt vetett a rokokó butorzatra és olyan glória telebe vont a szép asszony aranyzóke fejét. A szegletben márvány-talapaton egy kapolnaszerű, góth stílusban készített miniatúr vasszekrényke állt, komolyságával egy kis gunyt árasztva a könnyed hangulatba, de a harmóniát egy csöppet sem rontotta.

Etel, mert így hívták a szép asszonyt, piciny kulcsot vont elő az erszényéből és fölpasszantotta a kis vas alkotmány zárját; az ajtó feltárult és megmutatta féltékenyen őrzött kincseit, a fényképek egész garmadáját.

— Bolondulok a fotografiáért.
— Modern asszony vagyok és nem szeretem a falról letekintgető, mérges bajszu és még mérgeesebb tekintetű ósapákat és főkötös szép anyákat; az elmúlt juttatják eszembe. E fényképek barátai, amelyekkel bizalmasan csevegtek és mindegyikhez egy-egy kedves emlékem fűződik: például itt van elsőnek Lóla huszárhadnagy.

— Ah!
— És ezzel egy képet nyújtott át.
— Ez alkalommal kérdőjellel görbültem.
— Lóla leánykori pájtásom, egy huszárhadnagy vette el — és aztán bánatosan tette hozzá: Lóla már főhadnagy.

— Vagy ugy.
— Mindenik képhez volt megjegyzése, némelyeket

meg is csókolt és gyöngéd becézgetéssel helyezte vissza a szekrénybe.

Utoljára egy orosz mozaik keretet nyújtott át. A vastag velencei üvegkristály mögött egy tiszta fehér lap volt.

— Ezt figyelje meg jól; nem vesz észre rajta semmit?

— Nem!
— Csak nézze meg jobban, mert ennek története van; még most sem lát semmit?

— De igen! két halavány foltot.

— Meg van. Két könyccsepp az. Az egyik Pista anyjé, a másik enyém, a fehér lap pedig egy manchetta.

Tudja mit? most bevonul Pista szobájába és megírja ennek a történetét, anélkül, hogy én még valamit mondanék; majd játszom addig egy symphoniát.

— Ót perc mulva a „Balaton haborgása“ volt az accompanement a tollam percegéséhez.

I.

A betegszoba ablakai mélyen el voltak homályosítva, nehogy a beszűrődő tavaszi napvilág a haldokló utolsó előtti álmát megzavarja.

Az előszobában halk suttogás támadt: Pista érkezett meg, a nagyasszony büszkesége, egyetlen fia.

Rövid pillantást vetett az ott üldögélőkre és benyitott anyjához; a beteg felnyitotta révétég szeméit.

— Megjött a fiam?

A kérdezett összeszedte magát és az ágyhoz lépett. Gyöngéden lehajolt anyjához és ajkait annak homlokára tapasztotta; már jéghideg volt.

A beteg ajkán égi mosoly lebegett.

— Ül ide fiam!

Pista engedelmeskedett, bár jobban szeretett volna valahol az udvar egy kedves zugában könyeinek szabad folyást engedni, ahol legszebb gyermek-ábrándjait álmodta át ébren.

— Valamit akarok mondani.

A fiú közelebb hajolt és végtelen fájdalmas odaadó gyöngédséggel pillantott a szemekbe, melyek rövid idő mulva örökre lezáródnak.

Tedd ide a kezedet, vagy ne — ne, hiszen ugy éget.

tűrhető viszonyok közt, bár nincs bizonyítva, hogy nem élhettek volna talán jobb módban, a vagyonság, az általános jólét magasabb fokán. Hogy valamivel több szalonnát rakhattak volna kenyérükre, hogy az a bizonyos csirke, mit IV. Henrik király minden parasztnak óhajtott vásárra, gyakrabban került volna a bográcsba.

De ma a viszonyok alaposan megváltoztak. Hazánk földje, az a kövér zsírcsöpp, mely a monda szerint a mennyszágból pottyant ide: hazánk földje nem lett termékenyebb; de lejjebb szállt a búza ára. A viláfgazdálkodás megváltozásával, nőttével, többé nem a mi gabonánk az, mely döntő szerepet játszik nyugoti szomszédaink piacán. Azok az idők, mikor a német sógor boldognak érezte magát, ha megvehette a magyar lisztet: fájdalom, megszűntek. Óriási vámoikkal sújtják mindenütt termékeinket és gyakran legyőző verseny, melyet ki kell állnunk, a hatalmasan fejlődő Oroszország, a népes India, a szűz Amerika és Ausztrália őstermelésével.

A földművelő, míg szorgalmának kevesebb hasznát látja; igényei épen ellenkezőleg nagyobbak lettek. Nem él többé oly puritán egyszerűségben, mint hajdan; ő is ki akarja venni szerény részét az általános fényűzésben. S bár kivehetné minél nagyobb mértékben, daróc helyett selyemben járhatna és kenyér helyett kalácsot ehetne! De hogy a megélhetés nehéz problémáját sikeresen megoldhassa, fokozottabb igényeit kielégíthesse: gazdálkodását egészségesebb, a kor vívmányainak megfelelőbb alapokra kell fektetnie. A termő rög művelődésére ma nem elegendő többé két keze munkája; fáradsztania kell az elméjét is, hogy az általános versengésben megállja helyét. Nem szabad mindig csak a szokott utakon haladnia; hanem újabb és újabb ösvényeket kell felkutatnia, melyek az elszegényedés sivatagjának elkerülésével a jólét birodalmába vezetnek.

Magyarország az újabb időkig földművelő ország volt, melynek ipara ugyszólván alig létezett. Meg kellett teremteni; s valljuk meg, hogy ez eléggé sikerült. És pedig nagyrészt sikerült az állam által szervezett iparszakoktatás révén, mely iparszakoktatás jeleségéről az ezredéves kiállításunkat látogató külföldiek csak a bámulat hangján tudnak szólni. Különösen a németek, kiknek ipara a művelődésnek oly magas fokán áll, irigységgel konstatálják, hogy ipari szakoktatásunk az övéket túlhaladja, sőt ugyszólván ideális.

A földnek művelődése azonban nálunk az ugynevezett „par excellence“ földművelő országban, még sok kívánni valót hágy fenn. Nem mintha magyarhonban nem találtatnának szintén mintagazdaságok, melyek a szakférjak őszinte bámulatát kihívják. Ó igen, a nagy uradalmak az ezredéves kiállításban hivalkodnak, milyen

kitünően értik intéző tisztjeik az intenzív gazdálkodást. Főhercegek és előkelő urak saját pavillonjaikban vagy a mezőgazdasági csarnokban, az erdészeti, a halászati pavillonokban, nem egy vívmányt mutatnak be, nem egy jó példát szolgáltatnak, mely széles körökben utánpótlást érdemelne.

De a kisebb gazda még mindig messze mögötte áll az osztrák, a német, a francia parasztnak, ki sokkalt a kisebb területen, háládatlanabb talajon jóval nagyobb eredményeket tud elérni, mint a mi földművelő népünk. Eléri pedig azáltal, mert gazdálkodásában nemcsak a hagyományos praxisa van utalva, de birtokában van a helyes elméletnek is, mely őt a rendelkezésére álló jövedelemforrások célszerűbb kiaknázására képesíti. Levette az előítéleteit és számolni tud a kor viszonyaival.

A mit az állam az ipar érdekében tett, nem szabad elmulasztani a földművelők javára sem. Hisz ők képezik a lakosság zömét s az állam életfentartó erejét is.

Emelni kell tehát minden áldozattal népünk gazdasági nevelését, különösen a gazdasági szakoktatás útján. És pedig nemcsak az iskolában az az ifjakkal, hanem a felnőtteknél is, tanfolyamok és előadások rendezésével. A szegény földművelőnek manapság kemény harcot kell vívnia a modern gazdasági élet kalózaival; ha már nincsen mód ezeknek a szabadság veszélyeztetése nélkül való kiirtására, lássuk el a gazdaembert minden anyagi és szellemi fegyverrel, hogy e harcban az ő részén maradjon a győzelem. A ki nemzetünk művelődését és nagyságát szíven hordja: a kormány, a társadalom, mindenki járuljon tehát saját erejével népünk gazdasági nevelésének emeléséhez. Nem mondjuk, hogy ez irányban még nem történt volna semmi. De a mi eddig történt: a cél elérésére nem elegendő. Sem az állam, sem a társadalom nem fogták fel ez irányban kötelességüket azzal az áldozatkészséggel, melyet a pusztuló gazdaosztály helyzetének komolysága érdemel. Igaz, hogy az állam ereje sokfelől van igénybe véve. De mindamellett megfontolandó, hogy a tőke, melyet népünk gazdasági nevelésének emelésére fordít, produktív befektetés, mely a gazdaközönség vagyonsodása által elérhető nagyobb forgalom és nagyobb adóképeség által kamatostól visszatérülne. A társadalom pedig egyesületek alapításával, iskolák támogatásával, a felnőttek oktatásával szintén sokat tehetne az állam feladatának könnyítésére.

Az országos dalünnepély.

A múlt hét szombat és vasárnapján megtartott országos dalversenyen megyéinkből mint versenyző a zombori kaszinó-egyleti dalárda és az újvidéki dalárda vett részt, mindkettő zajos sikereket aratva.

Pista maga sem tudta mit fog tenni: ilyenkor nem szoktak látogatóba menni.

Mikor odaért, a hol az ut beletorkol a kastély körüli tisztába, visszaakart fordulni, de egy édes hang megállította.

— Pista!

Önkéntelenül fordult a hang felé: Etel volt, egy vadvirágot hímált a kezében.

Pista hozzálépett, megragadta a kezét és egy szenvedélyes csókkal ajkához szorította azt.

— Ugyan Pista! és kacagva igyekezett kezét kiszabadítani.

— Hogy vetődött erre? tette aztán hozzá azzal az ő pajkos évődő hangjával, melylyel minden pose-nak elejét szokta venni.

— Látni akartam! mondta Pista szenvedélyes hangon és a leány érezte forró leheletét arcán, amint még mindig kezét kezében tartva mereven szegezte rá szemét. Megijedt a férfi erőszakos hangjától és szepegeve jegyezte meg, hogy:

— Apák nincsenek itthon.

— Akkor rövidre fogom a látogatásomat nyujtani, csak valamit akarok öntől kérdezni.

Lassan, szótlanul értek a százados platan alatti kőpadhoz.

A férfi helyet mutatott a leánynak és maga is mellé ült; karját a pad mohos támlájára pihentetve hallgatagon bámult maga elé.

Sokáig ültek így.

Pista karja lassan alácsuszott és átfogta a leány derekát.

— Szeret?

A leány lestittötte szemét.

— Akar a feleségem lenni?

Nem szólt semmit, hanem könyező szemekkel a férfi vállára hajtotta szépséges fejét.

Az utolsó akkord is elhangzott.

A szép asszony a vállamon keresztül tette hozzá: Így került oda a második könyecsepp.

Pipás.

Ezenkívül még Bácskából több dalárda képviselte magát a dalünnepélyen.

Különösen városunk dalárdája ért el szép sikert a hallgatóság előtt, ugyszólván talán ő bódította meg legjobban a közönséget, amely tetszésének és meglegedésének orkászertü tapsviharban adta tanujelét.

Háromszor kellett dr. Horváth Ákos karmesternek a közönség előtt megjelennie, kinek kellemes, szép koncepciója, zengzetes, orientális zamatu darabját énekelte a dalárda.

A vihart követő jótékony, permetező langy tavaszi eső hatásához hasonlított ez, amely az előbbi dalárdák hatalmas és dörgő karai által tuszigazított idegzeteket lecsillapította s pihentetve bár azokat, mégis ritka műélvezetben részesítette a hallgatóságot.

Szép volt a darab, szabatos, kifogástalan kidolgozásu az ének: s mégis a második klasszisba sorozták dalárdánkat.

Nem kutatjuk az okokat, de annyit nyilant s bátran elmondhatunk — mit több, abhoz érő hallgató zenekritikus is állít — jure meritoque ott lett volna helyünk az első osztályba sorozottak között.

Nem bírjuk a darabot, azt megbirálták már arra hivatottabb személyek is s azt teljes művészesnek találták; de a szerző saját beismerése szerint is nem verseny-darab.

De hisz nem is versenyre készültek! Az első program értelmében osztályok nem léteztek, csak minden dalárda kap egy „résztvevő oklevelet.“

Hogy azután a jury jónak látta a verseny napján felállítani fokozatokat, arról nem tehet senki. Hirdette volna csak jó eleve ezt, majd dalárdánk is bravur darabbal lép fel mint a többiek s a szó szoros értelmében „versenyre“ készült, nem pedig „dalünnepélyre.“

De mindegy, elég jutalom a fáradságért és készült-ségért a közönség osztatlan tetszése, a mely megnyilatkozott az ének után.

Mult csütörtökön ült fel vonatra a dalárda Baja felé, hol az esti hajóval volt utját tovább folytatandó.

Este hét órakor érkeztek meg Bajára, szép ovációban részesítette Baja város zenekedvelő közönsége a hajóállomásnál dalárdaikat, a hol felkereste a versenyre menőket s mindent elkövettek, hogy azt a néhány órát, a mely a hajó elindulásáig még hátra volt, kellemessé tegye.

A lampionokkal eldizsített vendéglő kerti helyisége előtt várták a megérkezőket a Rakóczy indulóval, hova Baja város zenekedvelő közönsége teljes számban kivonult.

A kölcsönös üdvözlések befejeztével a terített asztalokhoz ültek, s a vacsora elkölteése után több énekkel rótta le a halálját eme szép ovációért dalkörtnök.

Magától értetődik, hogy vacsora közben több dicitót eresztettek meg, éltetvén a dalárdát, majd annak derek eluőkét Pribil Ernőt, dr. Horváth Ákos karmestert stb. Természetes ők sem maradtak adósak, majd Baja város közönségét, s különösen a nem várt ováció rendezőt s a kivonult szépeket éltetvén.

Minden egyes dalárdistát felbokrétáztak: egyzóval felejtethetlenné iparkodtak tenni azt a néhány órát; mit el is értek, mert talán ezek voltak a legszebb s legélvezetesebb percek az egész verseny uton.

De kitétek magukért a mi dalárdaink is, nem csak énekekkel s vig kedélyökkel szórakoztatták a derek bajaiakat, hanem a tízes vérű fiatalok tánca perdülve ugyancsak megforgatta a megjelent szépeket.

Az egész ünnepélynek a hajót jelző csegetyű szava vetett véget mindenki sajnálatára.

A közönség egész a hajó-hídig kísérte le a beszálló dalárokat, hol a Rakóczy indulóval bucsuzott el tőlük, mit egész addig húztak, míg csak a hajó lámpái el nem tűntek az éj homályában.

Dalárdistáink a hajó fedélzetén gyűltek össze s több dallal vettek szívélyes bucsut a vendégszerető bajaiaktól, vivén magukkal egypár kedélyesen eltöltött óra kedves emléket.

Másnap, azaz pénteken 10 óra felé érkeztek meg Budapestre, hol egyenesen lakásukra hajtattak, s a toilette elvégzése után azonnal a kiállítás megtekintésére indultak.

Este Ós-Budavarában az ismerkedésre fél 8 órakor gyűltek, hol Horváth Ákos „Magyar népdalok“ c. darabjait énekeltek zajos tapsokat aratván.

Már itt megmutatták oroszán-körmüket a zomboriak, s hatalmas versenyzőnek s erős ellenfének bizonyultak.

Szükségesnek tartjuk e helyen kijelenteni, hogy a dalárda vezetősége még ez idő szerint mitsem tud arról, hogy kilépett volna az orsz. dalárszövetségből. Volt ugyan szó róla, de miután ez a közgyűlés elé tartozik s így még határozat e fölött nem hozott, tehát erről már beszélni korai dolog.

Végül köszönetet kell mondanunk a bajai hajóállomás főnökének azon lekötölező szíveség és készségért, amelylyel elhalmozta dalárdistáinkat.

Hogy dalárdánk mily sikert aratott a versenyen énekeivel, eléggé bizonyítják a fővárosi napilapok kritikái, a melyek majdnem kivétel nélkül a legkedvezőbben s legmelegebb hangon tesznek említést róla.

Ujdonságok.

A király születésnapja. Folyó hó 18-án fényesen ünnepelte meg városunk közönsége Ófelségének, a királynak születésnapját. Az egész város lobogódiszt öltött e napon. A délelőtt folyamán a róm. kath. és g. kel. templomokban, továbbá az izr. zsinagógában ünnepélyes istentiszteletet tartottak. Az isteni tiszteleteken a nagyszámu közönségen kívül megjelentek az összes hatóságok, testületek és egyletek. A róm. kath. templom előtt egy diszszázad volt felállítva a helybeli honvédszázalójból, a mely diszszázad mise alatt üdvövéseket adott.

Szent István napja. Szent István napját, Magyarországnak ezt a nagy nemzeti és egyházi ünnepe városunkban, a régi szokáshoz híven, ez évben is megünnepelték. Délelőtt 10 órakor a róm. kath. templomban ünnepélyes isteni tisztelet volt, a melyen megjelentek az összes hatóságok, hivatalok és egyesületek. Az istentiszteleten Fejér Gyula apát-plébános celebrált, ő mondotta az ünnepi szent beszédet is. Az ajtatos közönség zsufolóság megtöltötte a nagy templomot.

— Fiam... itt elakadt a hangja és hosszan, mozdulatlanul szegezte rá szemét, aztán halkan tovább folytatta: hiszen tudod mindig mi volt óhajom?

— Tudom!

— Megteszed fiam?

— Meg anyám!

A beteg boldogan hajtotta fejét fia karjára és a legutolsó földi öröm egy könyét hullatta arra, azután elaludt — csendesen — örökre.

II.

Sohasem érezte ily nyomasztólag a magányt.

Jó ideje volt már, hogy édes anyja kiköltözött az ősi lakból, de ott maradt a lelke, körüllebegte a fiát és nesztelen szellemcsókot lehelt ajakára.

Egy napon elmaradt.

Pista szíve megdobbant; eszébe jutott a haldoklónak tett ígérete: meg kell látogatnia Etelt.

Most ébredt az egyedüllét tudatára és valami ugy fesztette a keblét, hogy majd szétvetette azt: csak ki, ki a szabadba.

Kinyitotta édes anyja szekrényét és kivette talizmánját: egy hófehér manchetát, egy könyecsepp nyoma volt rajta, melyet a haldokló szeméből a legutolsó földi érzés sajtolt.

Sétabotja után nyult és sietve hagyta el a lakást.

A falusi nyári est méla csöndje vette körül, mikor kilépett a virágos kert hátulso kapuján.

A kőza esti szellő arcába csapta az akácfa bódító illatát és megrészegette a szívét, melyet már ugyis az érzések tengere lepett el.

Nem figyelt semmire, ügyet sem vetett a fülemile édes danájára és gondolataitól hajtva, majdnem futva érte el a fasort.

Könnyű szökéssel termett tul a nagy kiterjedésű angol park eleven sövényén, és lassított léptekkel indult meg a kavicsos uton.

A telt hold ezüstös színbe vonta a fák sudarát s helyenként a park tekervényes útját is megvilágította; az utszéli bokorból egy-egy dalos reptilt fel, baljóslatu pittyenésel hagyva el megzavart tanyáját.

tárgy
közök

órak
Iván
képv
a ha
kisér
a bo
Káro
emeit
képv
tosito
selő

sága
szület
melye
let be
közös

német
király
Folyó
közse
netet
főnyi
meg a
zött. E
nek fé
lampó
utca
órak
szétes
beli ag
larecz
magya
képv
— a g
közse
segéde
Manve
lyen az
alá val

Ezred
Bács-K
33 tan
alatt B
hol a g
külön k
a barak
érkezte
kiállítás
Hierony
„Szózat
uton át
jelenet
ajku gy
léteben
nezték
k e r t e
t y á s t
Este a t
gyon ne
keket E
reggel E
kereszt
és mind
osztott k
patot és
az állatk
nütt mer
meglepet
György
nézni az
kedden
György
gyermek
hol Krie
egyénis
megvilági
lenlete n
„Honfialt
mind meg
óriási lek
ismételnő
oda tódul
legnagyobb
gyermek
oly szépe
nagy kö
tantigyar
tővé tetté
ily — egy
ványban
győződve
lesz a m
gyobb kős
a mely a
menzsa L
eléggé ké
ezen kirat
milyen m
városban
kezők jár
Nándor 3 fr
István 3 fr
2 frt, Kis
László 2 fr
10 frt, Ara
Arnold Sám
színdi szép
köszönetem
is becses jó
augusztus h
s. k., közse

Majd
alatt tegn
melyet a n
kedélyekről
zönség nem
szánt. Az ér

Értesítés. Az adókövető bizottság folytatlagos tárgyalásait f. évi augusztus hó 21-étől kezdve a városi közönyvtár melletti bálteremben tartja.

Beszámoló Piroson. Vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg Piroson beszámolóját dr. Ivánovits Iván, a kulpini kerület orsz. képviselője. A közönségi képviselőtestület — élén Zsigmond Gyula jegyzővel — a határig eléje ment és zaslósan hosszú kocsisorban kísérték a közönséghez, hol nagyszámu közönség várta a honatyát. A beszámolót követő banketten előbb Csete Károly ref., majd Karakásevits Cyril gör. kel. tanítók emelték, jól átgondolt beszéd kíséretében, poharukat a képviselőre, mire dr. Ivánovits újból szót emelt és biztosította hivatásának változhatatlanságáról. A képviselő Pirosonról a kerület központjába Kulpinba bájatott.

A király születésnapja. Kumbaja előjárósága s közönsége fényesen tiltta meg öfelségének 66-ik születésnapját. 9 órakor bálaadó isteni tisztelet volt, a melyen a kumbajai plébános pontifikált. Az isteni tisztelet befejezte után bankett volt, a melyen az első felköszöntőt a közönségi orvos tartotta öfelségére.

Ünnep Kátyon. Kátyról írják: Káty község német és szerb ajku lakossága fényesen ünnepelte meg királyunknak, I-só Ferenc Józsefnek 66-ik születésnapját. Folyó hó 17-én a helybeli önkéntes tűzoltó-egylet a község jegyzőjének főgarancsnoksága alatt fáklyámenetet rendezett. Lobogó-disz, vig zenező mellett, 600 főnyi nézőközönség kíséretében pontban 8 órakor indult meg a menet a községbázától mozsarak durrogása között. Elragadó látványt nyújtott a 60 égő fáklya, melynek fényét emelték még az ablakokból égő tömérdek lámpiók és gyertyák. A községbázától a menet a főutcán végighaladva, folytonosan éltette a királyt; 10 órakor a községbázába visszatérve, a tömeg csendben szétoszlott. Folyó hó 18-án reggel fél 9 órakor a helybeli ág. ev. templomban istentisztelet volt, melyen Polareczky Pál ág. ev. lelkész lelkes szavakban éltette a magyar királyt. Az ág. ev. templomból az előjáróság a képviselőtestülettel — az ajtatos közönség által kísérve — a gör. kel. templomba ment, hol a gör. kel. hitközség lelkésze, Vukovity Vasza — Vukovity Vlada segédlelkész segédlete mellett — celebrált. — Este a Manveiler Jakab vendéglőjében társasvacsera volt, melyen az újvidéki tamburások játszták vacsora után a talp alá valót. Reggel 3 órakor a vig társaság szétoszlott.

Bács-Kereszturi ruthén gyermekek az ezredéves kiállításán. Vettük a következő sorokat: Bács Keresztur községéből f. hó 9-én, vasárnap délelőtt 33 tanuló rándult fel Kamencza László tanító vezetésével Budapestre. Az indulás a verbási állomásról történt, hol a gyermekek az állomási főnök szivesége folytán külön kocsiába lettek elhelyezve. A gyermekek Budapestre a barakkokba lettek elszállásolva, hová este jó későn érkeztek meg, persze kifáradva. Hétfőn kezdtek meg a kiállítást megtekintését. Ehéd alatt a háziasszonynak, Hieronymi Károlynének a jó ebédért elnékeltek a „Szózat“-ot, a miért megdicséerte őket. D. u. az Andrássy-utón át baladva, a szobrokat tekintették meg. Megható jelenet volt, midőn az „Eötvös“ szobor előtt a ruthén ajku gyermekek kalaplevéve, nagyszámu közönség jelenlétében elnékeltek a „Szózat“-ot, a miért megdicséerte őket. Innét felmentek Budára, hol a várkertet, a királyi palota belsejét, Mátyás templomot és a honvédszobrot tekintették meg. Este a népszínházban az „1000 évet“ nézték meg. Nagyon nemes tett volt Evva igazgatótól, hogy a gyermekeknek erkélyszékere fejenkiat 20 kr-ért beengedte. Kedden reggel Krieger György, a kárvintéri gyógyszerész és a kereszturi rizstelep-tulajdonosa felkereste a kis sereget és mindenkinek emlékérmeket és kiállítási albumokat osztott ki. A legnagyobb tisztelemmel kalauzolta a csapatot és magyarozott meg minden tárgyat. Megtekintették az állatkertet, a kirkuszt, a Feszti körképet, hol mindentől mérsékelt árért mentek be. Utóbbinál az a kellemes meglepetés érte a kifáradt csapatot, hogy Krieger György alaposan megfagyaltaloztatta őket. Erdekes volt nézni az örömtől duzzadó arcokat. A visszantázásnak kedden este kellett volna megtörténnie, de Krieger György még egy napra saját költségén fentartotta a gyermekeket. Kedden este a korzót tekintették meg, a hol Krieger György, a neje és még több előkelő egyéniség határozott kívánságára a különféle színekkel megvilágított szökőkút előtt több mint 5000 ember jelenléte mellett énekelték el a „Hymnus“, „Szózat“, „Honfiak“, „Szittyavitézek“ és még több dalt, a melyet mind megújráztak. Különösen a „Szittyavitézek“ kellett óriási lelkesedést és tapsot, melyet kétszer kellett megismételniük. A nagy taps és éljenzésre az egész közönség oda tödült, a zenekarok pihentek, a közönség pedig a legnagyobb csodálkozással hallgatta ezen ruthén ajku gyermekeket, a kik anyanyelvük épségben hagyásával oly szépen megtanulták hazánk edes nyelvét. Végten nagy köszönettel vagyok eltelve azon nemes keblü tanítgyaratók iránt, a kik kegyes adományokkal lehetővé tették nekem, hogy ezen ruthén ajku gyermekek ily — egy egész életre tanulságos és emlékezetes látványban részestilhetek. Lelkem mélyéből meg vagyok győződve arról, hogy e gyermekek közül egy sem lesz a magyarnak ellensége soha sem. — Legnagyobb köszönettel tartozom a kiállítási igazgatóságnak, a mely a legmesszebbmenő engedményeket adta. Kamencza László tanító barátomnak pedig megsemm tudom eléggé köszönni azt az óriási fáradságot, a mit neki ezen kirándulással okoztam. Mert elképzelhető, hogy milyen munka az, 33 pajkos gyermekekre egy oly nagy városban felügyelni. A felrándulás költségeihez a következők járultak hozzá: Krieger György 20 frt, Knefeli Nándor 1 frt, dr. Scultthéy Jenő 2 frt, dr. Waally István 3 frt, Berkovics Márk 1 frt, dr. Hofbauer Miklós 2 frt, Kiss Gyula 2 frt, dr. Récei Ede 4 frt, Schlagetter László 2 frt, Lederer Gusztáv 2 frt 50 kr, Kamencza L. 10 frt, Arnold Mariska 10 frt, Arnold Károly 10 frt, Arnold Sándor 5 frt, Berkovics Rezső 30 drb nemzeti színű szép kokárdát. Most még fogadják halával teit köszönetemet a szives adakozók, és ügyüket továbbra is becses jóindulatukba ajánlom. Bács-Keresztur, 1896. augusztus hó 16-án. Hazafias üdvözléssel Arnold Károly s. k., közönségi iskolaszéki elnök.

Majomszínház. Spinetto József igazgatása alatt tegnap tartotta az első előadást a majomszínház, a melyet a néző közönség zsufokóság megtöltött. A mint kedélyekről s a mosolygó arcokról leolvashattak, a közönség nem sajnálta az időt s a pénzt, a melyet reá szánt. Az érdekes mutatóanyagok nem egyszer s a jól

bedresszirozott majmok ügyessége s játéka több ízben mosolyra s hahótára készítette a publikumot. A színház mindenestre megérdemli, hogy a közönség továbbra is érdeklődéssel viseltessék mutatóanyagai iránt, s mentől tömegesebben látogassa előadásait rövid itt időzése alatt.

Műkedvelői előadás. Az újsóóvéi ifjuság 1896. évi augusztus hó 25-én az újsóóvéi olvasó-egylet helyiségeiben jótékony célú táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadást rendez.

Tűzoltók kongresszusa. Az ország tűzoltó-egyletjei folyó hó 16-án tartották meg Budapest kongresszusukat, a mely versenyyel volt egybekötve. A kongresszuson vármegyénk legtöbb tűzoltó-egylete is részt vett s a versenyen ki is tűntették magukat, így különösen a szabadkai, zombori, topolyai, újvidéki, óbecsei, ókanizsai stb. tűzoltó-egyletek. Az országos tűzoltó-szövetkezet elnökevé újlag dr. Kék Lajos országgyűlési képviselő választotta meg.

Tűz. Nonnenmacher Lőrinc járeki lakosnak újvidéki szállásán szombaton éjjel tűz ütött ki; 800 kereszt buza égett el.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a maguk, egy számos rokonnak és ismerőseik nevében hön szeretett leánya illetve testvérőrnök Szakáll Jolánnak élte 20-ik évében, augusztus hó 19-én, reggeli 9 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségeknek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei augusztus hó 20-án délután 5 órakor fognak a szent Rókushoz címzett sírkertben lévő családi sírbólba örök nyugalomra tetetni; az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó évi augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor fog a Szent-Ferenciek templomában az Úrnak bemutatni. Baján, 1896. augusztus 19-én. Az irtalmas Isten, kiben bizott, adjon neki örök nyugodalmat! Özv. Szakáll Vidorné szül. Bozsek Mariska, édes anyja, Szakáll Erna, Szakáll Sarolta, testvérei.

Néppárti gyűlés. A néppárt ismét tart vármegyénk területén nagy négygyűlést. Ez alkalommal Petrovácon lesz a gyűlés folyó hó 23-án a következő programmal: Először megnyitó. Tartja magyarul és németül: Apponyi Géza gróf. A néppárttól. Tartja magyarul Petrovác József, tótul dr. Zelenyák János orsz. képvis., németül Marsovszky Endre, szerbül Karanovics György. Előzői zárszó.

Zombor szab. kir. város felső kereskedelmi iskolájában a tanulók beírása szeptember hó 1., 2., és 3-án, mindenkor d. e. 9—12 óráig történnik; ugyanezen napok délutánjain tartatnak meg a pótló és javító vizsgálatok is. Az intézet három osztályból áll; az alsó osztályba azok vétetnek fel, akik a közép, vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikerrel végezték el; a felső osztály tanulói a tanév végén érettségi vizsgálatot tesznek, amely képesítés tekintetében a gimnázium, real, vagy bármely felső keresk. szakiskolával egyenlő értékű, e szerint jogot ad a katonai egy évi önkéntességre is. A helybeli tanulók tandíja 20 frt, a vidékieké 30 frt, amely felvényként előre fizetendő le; ezen kívül fizetendő: felvételi díj fejbébe 2 frt, ifjusági könyvtárra 1 frt, és az év végén kiadandó értesítőre 50 kr. Szegény sorsu, jó előmenetelt tett tanulók tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ingyen látatnak el. Minden egyébre nézve készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság és fiaik elhelyezésére is szivesen ajánl vidéki szülőknek tisztességes családokat. A helyek kiválasztásánál kiváló gond fordítatik arra is, hogy a tanulók a helyben elterjedt magyar, német és szerb nyelveket otthoni társalgás útján is elsajátíthassák. Zombor, 1896. évi augusztus 18-án. Zsulyevits Ernő, igazgató.

Irodai szerek biztosítása. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírre tétetik, miszerint a város részére 1897. évre szükséges irodai szerek biztosítása iránt szóbeli árlejtés folyó évi augusztus hó 31-én délután 3 órakor a város kisebb tanácstermében tartatni fog. Egyben értesítetnek a vállalkozók, hogy írásbeli ajánlatokat is tehetnek, mely esetben az 50 kr bélyeggel ellátott és 1569 frt 52 kr kiküldési árnak 10% készpénzben ellátott és bepecsételt ajánlatukat a városi tanácsnak személyesen vagy posta útján a kitűzött napon délután 3 óráig adják be.

Felvételi a zombori rom. kath. kisdévodónöképezdebe. A zombori újonnan létesített érseki kisdévodónöképezdeben az előadások f. é. szeptember hó 15-én veszik kezdetüket. Az intézet első osztályába felvétetnek oly egészséges éptestű növendékek, kik a 14. életévüket betöltötték, de a 40. életévet még tul nem haladták, tiszta hanggal, jó zenehallással bírnak, és a polgári iskola vagy a felsőbb leányiskola IV., vagy a felső népiskola II. osztályát jó sikerrel végezték, vagy egy ezen iskoláknak megfelelő tananyagból felvételi vizsgálatot tesznek. A felvételt öhajtó növendékek a kalocsai érsek ur öngyémeltőségéhez intéztek folyamodványukat, melyhez melléklendők: a) keresztlevél, b) a legutóbbi tanévről iskolai bizonyítvány, c) ha a folyamodó a megelőző tanévben iskolába nem járt, erkölcsi bizonyítvány a saját lelkészétől. Az eredeti vagy hiteles másolatban melléklent bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok ezuttal f. é. szept. 5-éig az érseki hatóságnál nyújtandók be. A folyamodók a jelentkezésre az intézeti igazgatóság útján fognak felszólíttatni. A kisdévodónöképező intézettel kapcsolatos internatusban a növendékek mosáson kívül havi 18 frt-ért teljes ellátást kapnak. A mosásért külön mérsékelt díj fizetendő. Akik a folyamodók közül az internatusba kívánnak lépni, ezt kérvényükben jelentsék ki. Megjegyeztetik, hogy az intézet előjárósága a vidéki növendékeknek csak kivételesen engedheti meg a künllakást. Zombor, 1896. évi augusztus 18. Fejér Gyula, apát-plébános, mint érseki biztos.

Gyilkosság a táncmulatságon. Topolyáról írja levelezőnk: Vojcsina János és Rind Ferenc helybeli legények már régi haragosai voltak egymásnak. A gyűlölség onnan származott, hogy Vojcsina, mivel hetyke legény lévén a leányok és menyecskék szivesebben táncoltak, enyelegtek vele, mint a többiekkel. Ez természetesen irigységet keltett a legénység között, miért is véres boszút esküdtek Vojcsinának. Augusztus 17-én a táncmulatságon véghez is vitték adáz tervüket. Vojcsina, hogy minél jobban boszantsa vetélytársait, annyira ment vakmerőségében, hogy folyton Rind mátkájával táncolt és dacára, hogy a leány már teljesen ki volt merülve, nem engedte el, hanem pénzt dobott a cigányoknak és kiáltá: „huzzad moré disznót adok“. Ez azonban

veszte volt a nőhódító Vojcsinának, mert a legények már nem tűrtözhették magukat, hanem, mint egy adott jelre, kést rántottak elő, neki estek Vojcsinának és leszúrták. Számos sebtől vérezve rogtott Vojcsina össze a táncterem padlójára és rövid kínlás után meghalt. A gyilkosokat a csendőrség összefogdosta.

Hadmentességi díj. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy a helybeli magy. kir. pénzügyigazgatóság által megállapított 1896. évi hadmentességi díj kivétési lajstrom az 1883. évi 44. t. c. 18. §-a értelmében 8 egymásután következő napon át vagyis 1896. évi augusztus hó 22-től kezdve augusztus hó 29-ig bezárólag a város adóigazgatóságánál betekinthe-tés végett közszemlére kitétetik azzal a figyelemzetéssel, hogy a hadmentességi díj ezen kivétele ellen: a) azon díjkötelesek, kik a kivétési lajstromban tárgyalt hadmentességi díjja már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom közszemlére kitételét követő 15 nap alatt; b) azon díjkötelesek pedig, kik a követési lajstromban megállapított hadmentességi díjuknak a díjkönyvesekbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a köz-igazgatási bizottsághoz felebbezhetnek, ha netán a hadmentességi díjkivétést sérelmesnek találják. A felebbezések a zombori magy. kir. pénzügyigazgatóságnál nyújtandók be. Elkésve beadott felebbezések a fentidézett törvény értelmében tekintetbe vétetni nem fognak.

Öngyilkosság. Müller Konrad Új-Szivacon e hó 19-én az esti órákban vadászfegyverével szájába lőtt s éjjel 12 órára meghalt. Nevezetten az utolsó napok alatt nagyfoku elmezavartság volt észlelhető, valószínű, hogy e bajában követte el tettét. Özvegyén kívül egy leánya maradt hátra.

Mikor a policistát lopják meg. Cserevén-káról írják folyó hó 20-iki kelettel: Múlt éjjel Diener Péter községi rendőr lakásába ismeretlen tettesek behatoltak s elloptak egy dunyhat és négy párnát.

Az állatbőrök elértékeltelenítése. A szedi kereskedelmi és iparkamara Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter leirata alapján ismételtén felhívja az érdekelt körök figyelmét az állati bőröknek a sító-vassal való bélyegzéséről származó jelentékeny értékcsökkenésére és arra, hogy a tüzes vassal való bélyegzést vagy teljesen mellőzzék, vagy pedig azt az állat szarván, esetleg álkapcsán alkalmazzák.

Szerkesztői üzenetek.

Julius. Látja, mondottuk sokszor, hogy nem jó a tüzzel játszani. Ön azonban nem hallgattot reánk, hanem csak udvarolt. No tessék, most itt a kellemetlen helyzet, a melyből szabadulni szeretne. Bajos dolog most a szabadulás. Legézszerűbb, ha megadja magát s eleget tesz a kívánalmaknak; ha ezt nem akarja tenni, akkor bujdossek el valahová, a hol nem találják meg. Miért nem is fogadta meg a mi jó tanácsainkat!?

Josephus, Zombor. Azt kérdezi, hogy mi a mi véleményünk Ignác győzelmeit illetőleg. Hát a mi véleményünk az, hogy Ignác ez alkalommal jobban futott, mint Tokió és a többiek. Mi is lehetne más a véleményünk? Innen távolról más ítéletet nem mondhatunk. Ha annyira tisztában szeretne a dologgal lenni, akkor a jövőben ránduljon fel s személyesen nézze végig a versenyt.

G-a K-n. „Népdal“ c. verse bevált. Köszönet! Kellemes üdülést kívánunk ott a távolban!

Figyelő, Újvidék. Közlöttük egész terjedelmében és azon reményben, hogy többször is felkeres soráival. — Az az illető úr nem Fritzi, hanem Friczi vagy Friczi, ezt üzeni Önnek a Peci, a ki különben igen jól éri magát

A bezdáni tanuló ifjuság. Meltatlankodó sorokat nem küldöt-tük, mivel Önök nagyon nagy tévedésben vannak. Azt a tudósítást nem az Önök által megnevezett s meghurcolni kívánt ur írta, hanem egy nagyon is megbízható, komoly ember, a ki tudósításában nem is lépte tul a komolyság és a hírlapírói jogos kritika határait. Az Önök által említett úrtól, mintán nem ismerjük, nem is fogadtuk volna közlésre el azt a tudósítást. A tudósításnak általunk már régen ismert és tisztelt szerzőjéről rosszakaratot mi nem teteleznük fel s így ha irt is olyasmit, a mi az Önök ifju lelkét, önértéket sérti, inkább jó akaratból írta, mint csupa megszólási viszketgöböl. Tekintsék ugy a dolgot, mint mikor egy komoly, meglett ember az ifjabbaknak jó tanácsokat ad s ha az az idősebb ur talán kissé határozott formában adta meg tanácsait, azt ne tudják be rosszakaratnak, hanem ellenkezőleg az Önök iránti őszinte szimpátiának.

Keményfi. Közlöttük. Fogadja köszönetünket. Mikor kapunk új szállítmányt, — prózát és verset vegyest?

Pipás. Mai számunkban közöljük. Multkori üzenetünket ne vegye rossz néven, de régi elvünk, hogy a névtelenül beküldött közleményeket nem használjuk fel.

Trombitás. A „Gusztika“ címűt közöljük, azt a politikai karcolatot azonban nem. Alkalmilag szívetkedjék redakciónkat felkeresni. Köszönet!

Felolós szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy fiatal, ügyes segéd (keresztfény) azonnal alkalmazást nyerhet Becker Antal rőfös- és rövidáru-kereskedésében Prigl.-Szf.-Ivánon. 2—1

Szülők figyelmébe.

A szülők figyelmébe ajánljuk a közelgő iskolai idényre választékosan berendezett, saját varrodánkban készült jó minőségű **fehérnemű-inket, leány- és flugyermekek számára.**

Wagner és Boholy
vászón és fehérnemű kereskedése
SZABADKÁN.

Faeladási hirdetmény.

Az alulírt hivatal részéről közbírák tételik, hogy a bezdáni erdőgazdálkodásához tartozó barackai „Illimán” nevű 35 tag, 67, 68, 69, 70, 71 és 72 osztágon 80.5 holdon álló kemény és lágyfának tuskóirtás kötelezettsége mellett felsőbb jóváhagyás fenntartásával **flyó évi szeptember hó 9-én délelőtt 9 órakor** az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becslés, illetőleg a kikéltési ár az alulírt hivatalnál és a bezdáni m. kir. erdőgazdálkodásnál a szokásos hivatalos órákban megtudhatók.

Apatinban, 1896. augusztus hóban.

M. kir. erdőhivatal.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fényezés
legkifutóbb, mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaak ára 1 frt 35 kr., 1 kis palaak ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs
legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy köcsög ára 60 kr.

Fehér fényezés
legkifutóbb, gyorsanszáradó és szagtalan mázoló-szer mosdóasztalok, ablak-felíak, ajtók és bútorok számára. 1 kis doboz 45 kr., 1 közép doboz 75 kr. Mindenkor kapható.

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

41530. szhoz.

Bérleti hirdetmény.

A magyar vállalkozó tulajdonát képező s közigazgatásilag a Bács-Bodrogh vármegyébe kebelezett Mélykut községéhez csatolt tinójarási puszta következő részelei u. m.

III./a	számu bértelép (Nagy major)	3119 ⁹³⁸ / ₁₁₀₀
III./b	" " (Janka major)	1495 ⁴⁸¹ / ₁₁₀₀
IV.	" " " "	2039 ⁹⁰⁸ / ₁₁₀₀
V.	" " " "	2043 ¹⁰⁸¹ / ₁₁₀₀
VI.	" " " "	1767 ⁶²⁴ / ₁₁₀₀

1100 □ öles hold kiterjedésben, az alulírt miniszterium IX-ik ügyosztályában **1896. évi szeptember hó 24-én** tartandó nyilvános zárt ajánlati verseny útján 1897. évi november 1-től 1922. évi október hó 31-ig terjedő 25 évre haszonbérbe fognak adatni.

Az 50 kros bélyeggel és a versenytárgyalási feltételekben megállapított bánatpénz letételeit igazoló pénztári nyugtával ellátott ajánlatok a fent kitett nap déli 12 óráig az alulírt miniszterium segédhivatalainak igazgatóságánál nyújthatók be.

A részletes versenytárgyalási és bérleti feltételek a miniszterium segédhivatalainak igazgatóságánál, a közalap. gazd. felügyelőségénél Cegléden, a közalap. ispánságánál Mélykuten megtekinthetők.

Budapest, 1896. július 28.

3-1

A vállás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

Eladó ház.

Csantavér községben a legjobb forgalmi helyen a piactéren levő jókarban álló ház, amely gazdálkodónak, vagy üzletre igen ajánlatos hely, mert nagy udvarral és nagy kerttel bir, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad Csantavéren **Rajki Lipót** községi végrehajtó. 6-3

2814. és 1722. szám kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Szenttamás és Turia községekből álló XXXI. számú vármegyei kertletti kéményseprői állás Bács-Szenttamás székhelyvel lemondás folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázat hirdettetik, felhívtnak ennél fogva mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy pályázati kérvényeiket kellően felszereltn Bács-Szenttamás község elöljáróságához **flyó évi szeptember hó 15-ig** nyújtsák be.

Ezen állással egybekapcsolt javadalmak a következők:

Bács Szenttamás község részéről:

a) A községi szervezési szabályrendelet értelmében előleges egyenlő havi részletekben évi 200 frt készpénz, melyért azonban a község összes épületeit minden külön díjazás nélkül a szüktséghez képest tisztítatni köteles.

b) A vármegyei 1020. ex 1895. számú közgy. szabályrendelet 4. §-ában megállapított kéményseprézési díjak.

Turia község részéről:

A most hivatkozott számú szabályrendeleti seprézési díjak, esetleg utólag a községgel kötendő egyezség alapján megállapítandó évi átalány összeg.

3-2

Bács-Szenttamás és Turia község elöljárói.

LAKÁS.

Az apatini-uton lévő **Traub-féle** ház egészben vagy részben flyó évi november hó 1-étől kiadandó.

Közelebbi felvilágosítás szerezhető **Lang Flórián** urnál, vármegyház-téren. 3-2

Jelzálog-Kölcsönöket

földbirtokra 3 1/2 %, házakra 4 1/2 %, másnemű ingatlanokra 5 % mellett legmagasabb összegben ajánlunk.

E kölcsönök konvertálásokat belyeg- és illetékmentességet élveznek.

Erdő kihasználások, birtokparcellázások átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladhatók.

„Magyar Lloyd”
közgazdasági vállalat Budapest, Király-utca 70. sz. 8-6

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Felső-Kovil községében njonnan rendszeresített és 450 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői, továbbá az üresedésbe jött s 100 frt évi fizetéssel javadalmazott kézbesítői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **flyó évi augusztus hó 28-ig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkezők figyelembe vételni nem fognak.

Titelen, 1896. évi augusztus hó 9-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

3-3

1458. szám.

kig. 1896.

Hirdetmény.

Kernyaja község elüljárósága részéről a leköszönés folytán üresedésbe jött s 350 frt fizetéssel egybekötött rendőrzetelői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni szándékozók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket, melyben a magyar és német nyelvben való jártasságukat igazolni tartoznak, alulírt községi elüljárósághoz **flyó hó 20-ig** benyújtsák, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Kernyaja, 1896. évi augusztus hó 3-án.

3-3

Az elüljáróság.

2806. szám.

kb. 1896.

Pályázat.

A m. kir. belügyminiszter ur öngyméltósága Bács-Bodrogh vármegyébe kebelezett Gajdobra községben egy személyes üzleti jogu gyógyszerártnak felállítását f. évi július hó 3-án 43384. számú intézvényével megengedvén, felhívtnak mindazok, kik ezen gyógyszerártna vonatkozólag Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottsága által adományozandó személyes üzleti jog elnyerése végett pályázni kívánnak, hogy kellőleg okmányolt folyamodványaikat **flyó évi szeptember hó 4-ig** bezárólag Bács-Bodrogh vármegye főispánjához mint a közigazgatási bizottság elnökehez nyújtsák be. Megjegyeztetvén, hogy a már beadott kérvények elfogadottaknak kijelentetnek.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának 1896. évi augusztus hó 4-én tartott üléséből.

Vojnits,
főispán,

3-2

mint a közig. bizotts. elnöke.

Földeladás.

Kitünő minőségű kendertermő fekete ármentesített és csatornázott bácskai réti föld szabad kézből eladó.

Nagyméltóságu gróf Hunyady Imréné tulajdonát képező vajszkai uradalomból 326 katasztrális hold föld egy tagban, parcellázva kisbirtokosoknak megvételre igen alkalmas, esetleg Vajszkára települőknek bent a faluban házhelyek is adhatók el; vagy külön egy tagban is megvehető.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **uradalmi kasznári hivatal Vajszkán,** Bács megye, utolsó posta Vajszka. 4-4

FELTŰNÉST

kelt, amit a **Mogán Henrik cég uri-, női- és gyermekruha divatarukban** felmutatni képes. Ezennel van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy itt **Zomborban, Koszanits-féle házban** nevezett szakmában raktárt nyitottam. Bátorodom azért a n. é. közönség tekintésére meghívni, mert saját érdekében van minden vevőnek egy próba vásárlás által ezek valódi meggyőződést szerezni; egyáltalában mindig azon leszek, hogy tisztelt vevőim becses megelégedését megnyerjem.

Tisztelettel

Mogán Henrik

Zombor, Kossuth-utca, Koszanits-féle ház.

Ujvidék, fútea.

ÁRJEGYZÉK:

50%-kal olcsóbb, mint bárhol és legalább oly szép mint rendelt munka.

Uraknak:

Gyermeköltönyök szövetből 3-10 évig	2.-	frttól 10.-	frtig.
Fü szövetöltönyök	4.-	15.-	"
Férfi " " " "	6.50	"	"
" " " " tiszta gyapjuból	10.-	30.-	"
Legfinomabb jaquet-öltönyök	17.-	30.-	"
Legf. utcai, szalon- és frakk-öltönyök	20.50	35.-	"
Legelegánsabb felöltők	8.-	22.-	"
Gyermek- és fü-felöltők	2.25	14.-	"
Priest. felöltők pervien és kamgarnból	16.-	22.-	"
" " " " liszterből	6.-	10.-	"
Uri nadrágok szövetből	1.75	10.-	"

Nők részére:

Női jaquet selyembéléssel	3.50	frttól 26.-	frtig.
Leány " " " "	1.50	"	18.-
" " " " " " " "	2.50	"	12.-
Női gallérok	2.-	"	20.-
Legelegánsabb női felöltők	7.50	"	30.-

Ezeken kívül, addig míg a készlet tart, mélyen leszállított árak mellett, téli jaquetek, gallérok, felöltők, gyermek-köpenyek stb.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjából

A Re
kastélyaba
fel órányi
s ilyenkor
bocsátva a
csak az őse
ségét büszk
A föl
kay Ákos j
Az ár
melegét ár
vágott abla
szoba volna